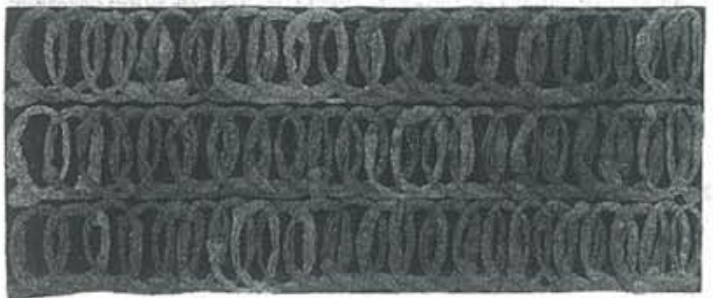
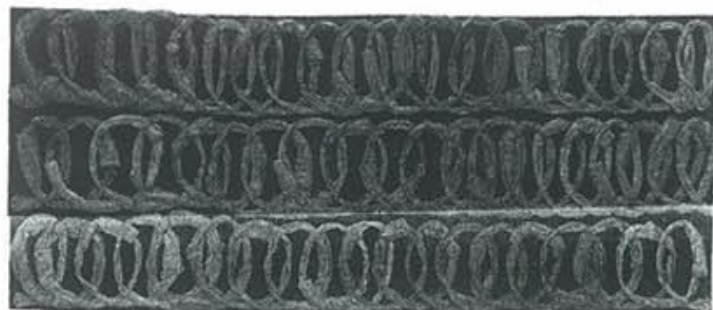


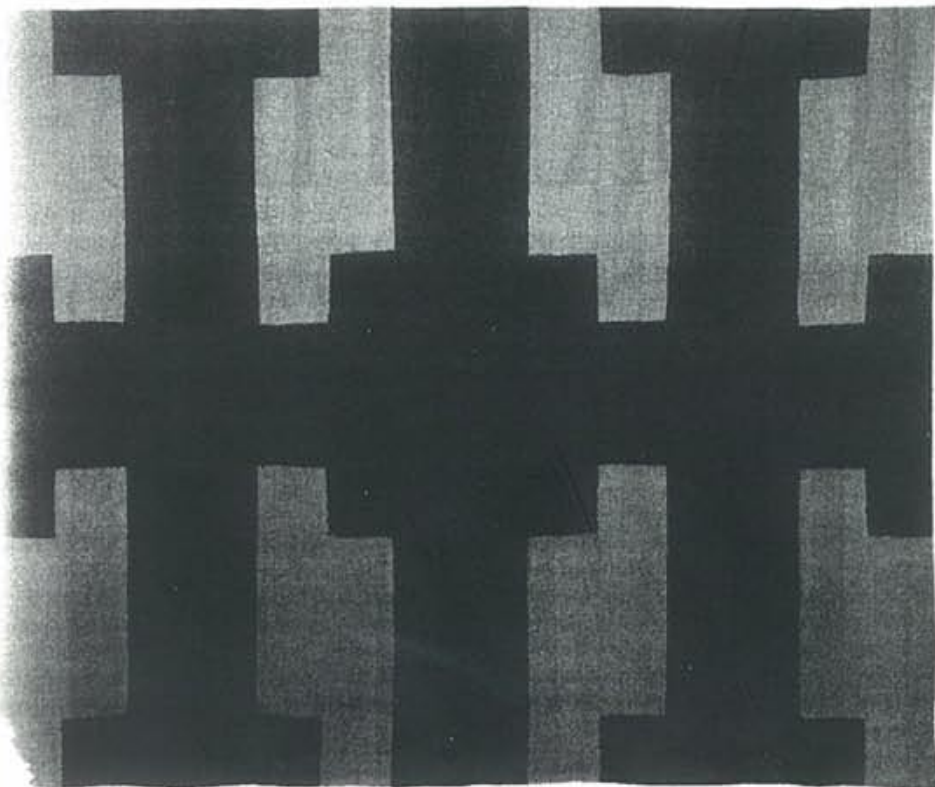
Dekorativt og foruroligende

M O N U M E N T A L E

Tradisjonelt dekorative mønstre har vanligvis liten slagkraft i dag (de blir lett til kitsch). På denne måten skiller teppekunstnerne Astrid Løvaas (1957) og Kirsten Wagle (1956) seg ut: Det merkelige er at disse monumentale arbeidene – som fyller begge overlyssalene – har en formkraft som slår.



Løvaas & Wagle: «Bordeteppene I», 1994



Løvaas & Wagle: «Geometrisk teppe», 1992-94

Av PETER SERCK

DET er da heller ikke noe utpreget feminint ved denne utstillingen – selv om kunstnerne utmerker seg med nennsom bruk av gjennomsluktige nylonstrømper. De svære teppene omfatter en strengt mønstret systematikk som til dels virker foruroligende: Repetisjonen av samme ornamentale og abstrakte struktur skaper flere steder en seriefølelse som kan gi tilskueren «Tantalus-kvaler»: Lengselen etter en forløsning som ikke finnes – et bestemt samlende punkt å finne hvile i...

Overflodsavfall

Løvaas & Wagle jobber intimt sammen, modernistisk følsomhet forenes med en fin sans for tradisjonelt håndverk. Gjennom en krevende foldeteknikk oppnås iblant en finrilet sensuelt ladet overflate. Den vestlandske ruteveven har innfelling av ulike tøyssorter, fra bruktlagre, bl. a.: Raggsokker, hærens avlagte ulltepper, tweed herredresser. Denne leken med overflodsavfallet resulterer i en ytterst velorganisert indre verden; det dekorative mønstret. Som regel har den dekorative orden en lite foruroligende effekt. Gjennom sin appell til vanen, gleden ved det forutsigbare, dulmer og beroliger den. Men i dette særegne tilfelle er dekorasjonene utført slik at de både er vakre, med sine avstemte jordfarger, hvitt og svart og overgangstøner med skjær av gult eller grønt – og samtidig nesten skremmende med sine gjentakelser av mørke prikker, og ikke minst – gittere. Sistnevnte struktur har både betydning som bilde på menneskelig begrensning/ufrihet – og som en mer eller mindre bevisst henvisning til den tradisjonelt modernistiske drøftelse av bilder nettopp som slike gitterformasjoner (sml. vevmønsteret i lerretsmaleriet.)

Foruroligende

Det finnes også andre forbindelseslinjer til samtidskunsten hos Løvaas & Wagle; i katalogen henviser Åsmund Torkildsen til en rekke kunstnere (bl. a. Meyer Vaisman med sin fotografisk forstørrede striev) av i dag; samtidig er tradisjonelle virkemidler eller emblemer sterkt fremtredende: Det mest bemerkelsesverdige ved disse teppene er kanskje særlig foreningen av slike tradisjonsbundne former som middelalderporter, bokboder og gitter, rosetter etc. og på den annen side en uro som vi heller forbinder med en mindre symmetrisk, mer spontanistisk og mindre regelbundet form for kunst. Det er noe foruroligende ved den slående vakre stoffligheten som fornemmes rent relieffaktig når de såkalte bordteppene med de snodde spiralene av nylonstrømper sees på avstand – i

og med at disse ved nærmere etter-syn har sitt klart prosaiske utgangspunkt. Det lykkes Løvaas & Wagle å skape en billedverden av enkle hverdagsgjenstander – på en særegen norsk måte som dermed står frem som en fri parallell til den måten amerikanske pop-kunstnere har kunnet transformere og utdype de hverdagslige tingene på, ved å trekke dem fram fra glemselen i det daglige.

Emosjonelt

Likevel er det her en vesentlig forskjell: Løvaas & Wagle forvandler hverdagsstoffene fullstendig til kunststoffer – de lar dem gå opp i en høyere enhet som helt og holdent virker på kunstens og verkets egne premisser, uten pop-kunstens klare tvetydighet mellom høy- og lavkultur. Deres billedverden virker i liten grad som problematisering av tings vesen; her er det på det abstrakte og forførende plan at det viktigste skjer. Og selv om det kan hevdes (som det står i katalogen!) at strømper og vev-struktur mange steder kan anes som allusjoner til ekspressionistiske penselstrøk – og dermed bestyrke inntrykket av at dette er en slags bevisst, refererende «meta-reell» kunst, så er det også ganske innlysende at disse teppenes bærekraft først og fremst ligger i den rent emosjonelle appell de har i kraft av stofflighet og struktur. Den modernistiske helthetskunsten, hvor alle motsigelser i verket peker mot verket selv, og skaper en indre fortelling, er en mer rimelig parallell her enn den som kjennetegnes ved et brudd på kunstbildets indre enhet. Slik sett fører Løvaas & Wagle videre en tradisjon som i norsk kunst kan spores i tråden fra fransk kunst i vårt århundre – snarere enn etterkrigstidens pop- og post-modernisme. Det er bemerkelsesverdig at slike strengt avgrensede og ordnede mønstre som disse – med sine sobre farger! – ennå kan virke såpass sterkt som de gjør; det er overhodet ikke noe antikvert ved denne utstillingen; det er tydelig at kitsch- og pop-signalene i dag ikke er de eneste som med største selvfølgelighet kan sveve fritt omkring og gi meningsopplevelse ad hoc.

UTSTILLING

Kunstnerne Hus. Løvaas & Wagle: Tepper. 25. mars – 14. mai 1995